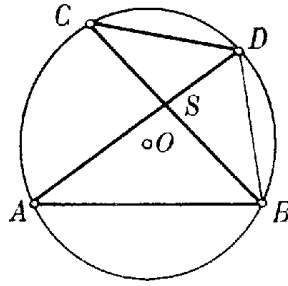

Annak a húrnégyszögnek, a melynek kerülete önmagát metszi, a következő módon határozhatjuk meg a területét.

Legyenek $AB = a$, $BC = b$, $CD = c$, $DA = d$,

$$\angle BAD = \angle BCD = \varphi.$$

A terület két összefüggő darabját, ha a körüljárás irányát figyelembe vesszük,¹ ellenkező jelekkel látjuk el, úgy hogy

$$T = ABS - DCS.$$

Adjuk hozzá és vegyük is el a BSD területet, akkor

$$(1) \quad T = ABD - BDC.$$

A két háromszög területe azonban így fejezhető ki:

$$ABD = \frac{1}{2}ad \cdot \sin \varphi, \quad BDC = \frac{1}{2}bc \cdot \sin \varphi,$$

úgy hogy

$$(2) \quad T = \frac{1}{2}(ad - bc) \cdot \sin \varphi.$$

A $\sin \varphi$ -t kell a , b , c , d -vel kifejezni. Erre nézve, mint a rendes húrnégyszögnél BD -t kétszer fejezzük ki, az ABD , illetőleg a BDC háromszögekből a két kifejezést egyenlítjük. Így lesz

$$a^2 + d^2 - 2ad \cdot \cos \varphi = b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos \varphi,$$

ahonnan

$$(3) \quad \cos \varphi = \frac{a^2 + d^2 - b^2 - c^2}{2(ad - bc)}.$$

Innen a $\sin \varphi$ meghatározható, egészen úgy, a mint ezt a számítást a *Heron* képlet levezetésénél a kézi könyvek tanítják. Így azt kapjuk, hogy

$$\sin^2 \varphi = \frac{1}{4} \cdot \frac{[(a+d)^2 - (b+c)^2][(b-c)^2 - (a-d)^2]}{(ad - bc)^2}.$$

Ha itt tényezőkre bontunk, és

$$2s' = a + b - c + d$$

írjuk, ered

$$(4) \quad \sin^2 \varphi = 4 \cdot \frac{(s' - a)(s' - b)(s' - c)(s' - d)}{(ad - bc)^2}.$$

Ha innen (2)-be helyettesítünk, ered végül:

$$(5) \quad T = \sqrt{(s' - a)(s' - b)(s' - c)(s' - d)};$$

amely a közöséges húrnégyszög képletétől csak abban tér el, hogy egyik oldalt negatív jellel kell vennünk.²

¹ L. K. M. L. IX. évf. 126. lapon.

² V. ö. *Baltzer* *Elemente der Mathematik* II. 6. Aufl. 134., 135. l. és 308., 209. l.